

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

47. Quàm sit bonum tribulationes pati, & gloriosum adversa æquanimiter
ferre.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Quàm sit bonum tribulationes pati, & gloriosum adversa aquanimiter ferre.

PUNCTUM XLVII.

Iacob. 1.
Oecum. &
Vatab.
D. Thom. &
Alij.
Ærummas patienter ferre, gloriosum.

OMne gaudium existimate, Fratres mei, cum in tentationis varias incidetis. Nomine tentationum omne genus calamitatum intelligit Apost. Oecumenius, & Vatabl. legunt: Pro summo gaudio existimate. D. Thom. & alij: Perfectum gaudium existimate.

Cant. 1.
D. Bern. ser. 71.
in Cant.

Ut id bene Sponsa existimabat! Trahe me post te, per Crucem scilicet, ac labores. Ubi Bern. Quàm pauci post te. ô Domine Jesu, ire volunt, cum ad te pervenire, nemo sit, qui nolit, hoc scientibus cunctis, quia delectationes in dextera tua usque in finem? Propterea volunt omnes te suum, at non ita imitari: conregnare cupiunt, sed non compati.

Ex omne bono.

Ex tribulatione est omne bonum. Faciem Dei exquirens Moyses, audivit: Ostendam tibi omne bonum, &c. Posteriora mea videbitis. q. d. cum scapulas tibi vertero, quod est, cum te tribulavero, ostendam tibi omne bonum. Posteriora mea videbitis, scapulas scilicet, supra quas fabricaverunt peccatores, vel araverunt arantes, flagellorū, virgarūq; vomere, & in occipite quoddam ligaturas, ut ait ex Hebræis Mag. hilt. schol. q. diceret: Omne bonum, ô Moyses, in passione.

Psal. 16.
Alij.

Hinc David: Satiabor, cum apparuerit gloria tua; vel ut alij: Cum afflictus fuero ad similitudinem tuam.

Num. 29.

In Numeris: Decima dies mensis septimi erit vobis sancta, atque venerabilis, & affligetis animas vestras. Ubi pro eo, quod nos legimus: Erit vobis dies venerabilis. Orig. legit: Erit vobis dies propitiationis; quasi Deus nihilo magis nobis propitietur, quàm cum nos in afflictionibus constitutos videt. Ubi idem Origen Omira festivitas! dies festus animæ, afflictio appellatur.

Orig. hom. 29. in Num. Anima dies festi, qui arummosi.

A Quæ bona ex tribulatione proveniant, ostendit locus Sap. Honestavit illum in laboribus. Græc. Locupletavit eum in arumnis, vel per arumnas. Hinc Guericus: Poterit, inquit, invidus ille tentator lævire, sed hoc erit servire (ut major Esau servivit minori Jacob, de quo loquitur Sapiens) poterit urere, tundere, dissecare, sed hoc erit coronas fabricare. Et Eusebius Emif. hom. de S. Steph. cum ponderat oratione ejus pro lapidantibus: Nec mirum, ait, si

cis nescit irasci, per quos sibi videt aulam regni caelestis aperiri, per quos æternis sacculis se intelligit consecrari. Tantum abest, ut in tormentis tristetur, ut pro tormentibus deprecetur: & si addere licet, ut pro tormentis deprecetur, dum scilicet orat, ne de tormentibus Deus vindictam sumat. Ut Apost. ille faciebat, qui virtutem sanctæ Crucis agnovit.

C Moyse quondam in deserto aquas dulcaturio Ostendit Dominus lignum. Alij: Et docuit eum lignum, hoc est quandam virtutem ligni. O nos beatos, si sanctæ Crucis virtutem agnosceremus! ô nos felices, si Dominicæ Passiois virtutem intelligeremus! &c.

Ut bene Joseph agnovit, qui propterea fratres suos honorifico excepit convivio, ut inquit Philo, quasi eo velle solvere beneficium persecutionis, ejectionis in ci-

D sternam, venditionis in Ægyptum. Huc facit locus Jeremiæ mysticè relatus à Matth. de corde Innocentium: Rachel plorans filios suos, & noluit consolari, quia non sunt, supple, in tali amissione necessariæ consolationes. Sic Emiffenus. Ubi enim læticia vincit lacrymas, gaudium mœtorem, gloria passionem, tibi consolatio necessaria non est.

E Et Chryf. Duo hic diversa conspicio, & quoddam flet, & quoddam consolari contemnit. si enim flevit, cur consolari contempsit, aut si noluit consolari, cur flevit? Et respondet: Condicio à matre desertur, sed spe gloriæ consolatio humana contemnitur, plangit affectus, sed fides exultat.

Sed D. Hieron. movet dubium: Quid Rachel inducitur plorans, & non potius Lia,

Rachel fleuit,
quia digna
fletu passa non
est.

Lia, cujus filij, nempe de Tribu Juda fuerunt, innocentes? Responderi potest, quodd ex felicitate sororis, infelicitatem suam miserè deplorabat? quasi lamentaretur, filios suos non fuisse occisos, ut sorori contingebat, intelligens quàm gloriosum sit, velin cæde filiorum tentari.

Job. 6.
Alij.
Iob quantum
latus aru-
mis.

Job: Et hac mihi sit consolatio, ut affligens me dolore non parcas. Alij: Tunc esset adhuc mihi consolatio, & obsecrarem in dolore meo, ut non parceret. Alij: Et calefaciam me in dolore, & subsilium præ laetitia, si interfecerit me Deus, & non pepererit. Nec contradicam sermonibus Sancti. Hebr. Et Deo non resistam precibus, ut plerique faciunt.

Hebr.
D. Ambr.
Genes. 43.
Erinnas et-
iam à morte
pati optarunt
Sancti.

Hinc Sancti non solum vivi, sed & vitâ functi, si dici potest, pati voluerunt. Quærit Ambr. cur Joseph transferri voluit vel post mortem, &c. Ne vel mortuus, inquit, requiesceret, quasi tot labores, quot in vita pertulit, ei pauci viderentur, alios & mortuus, ut potuit, pati voluit. &c.

Act. 6.

O quanti fecit & Apostolus ipsum pati! Tanti certè, ut passioni omnia postposuerit. Opto, inquit ad Regem Agrippam, non tantum te, sed etiam omnes, qui audiunt hodie, fieri tales, qualis ego sum, exceptis vinculis his. q. d. Hæc supra Apostolatam æstimo: te, & omnes vellem Apostolos; hæc catenæ meæ sint.

Chrysostr.
3. de pat. Iob.

Chrysostr. sed audiamus ipsum in hoc ipso gloriantem, & dicentem: Obsecro igitur vos vincit in Domino, nam magna dignitas, & multa, regno, & consulari, universisque major, pro Christo ligari, Nihil enim tam clarum est, quàm pro Christo vincitum esse, ita ut catenæ circumdatæ sanctis illis manibus, apostolatu, & doctoratu multè sint illustriores, majorique veneratione dignæ. Si quis amat Christum, novit, quod dicitur: si quis insanit, atque adurituri Domini amore, vincit potentiam vinculorum: eligeret fortasè vincitum esse pro Christo magis, quàm cælos inhabitare. Nam fortè vel in dexteris ejus sedere hoc clarius, hocque clarius, quàm semper duodecim sedes sedere. Si quis me cælo condonet

Ephes. 4.

S. Paulus pati
pro Deo glorio-
sissimum pu-
tavit.

Quare Chryl. ipsum pati, tribulationemque ipsam quodammodò præfert gloriæ. Videtur excessus. Et quid aliud egit Salvator noster, dum gloriam suo corpori debitam ab instanti conceptionis negavit. Nonne pati prætulit ipsi gloriæ? Gloria cælestis, quâ anima illustratur, in corpus illi conjunctum connaturali quadâ ratione diffunditur, ut ajunt D. Damasc. D. August. & D. Thom. Miraculo itaque eam gloriam à corpore suo Christus prohibuit, ut pati posset. Passionem, suam gloriam existimabat. Vidimus Iesum propter passionem mortis gloriâ, & honore coronatum.

A emai, vel eâ quâ Pauli manus vinciebatur, catenâ, illam ego honore præponerem. Si quis me cum illis faciat Potestatibus, quæ circa Dei thronum sunt, aut vincitum talem, talem eligerem potius etiam vincitum. Etenim nihil melius, quàm mala pro Christo pati. Si quis mihi mortuos suscitare dederit nunc, non jam id, sed catenam eligerem. Vellem nunc locis in illis versari, quibus vincula illa manent, & catenas videre, quas timuerant quidem Dæmones, & horrent, & Angeli venerantur. Si ecclesiasticis curis essem vacuus, corpusque robustum haberem, nequaquam peregrinationem tantam facere recusarem, quod catenas solum viderem, & carcerem, quod Paulus vincitum. O beata vincula! ô beatas manus, quas ornavit catena illa Paulo circumdata! Non tam pretiosæ erant manus, quæ claudum in Lystis erexerunt, quàm vinculis circumdatæ. Si per illa tempora ipse fuisset, tunc potissimum fovisset eas, & ante meas oculorum pupillas ponens, nusquam desissem deosculari manus dignas effectas pro Domino meo vinciri. Non eum sic dico beatum, quodd tertium Usque ad cælum, & in Paradisum raptus est, quemadmodum, quodd in vincula sit coniectus. Non eum sic beatum dico, quodd audiverit arcana verba, quemadmodum quodd vincula sustinuerit. Etenim hæc illis longè majora Eligibilius nanque mihi est mala pati pro Christo, quàm honorari pro Christo.

Quare Chryl. ipsum pati, tribulationemque ipsam quodammodò præfert gloriæ. Videtur excessus. Et quid aliud egit Salvator noster, dum gloriam suo corpori debitam ab instanti conceptionis negavit. Nonne pati prætulit ipsi gloriæ? Gloria cælestis, quâ anima illustratur, in corpus illi conjunctum connaturali quadâ ratione diffunditur, ut ajunt D. Damasc. D. August. & D. Thom. Miraculo itaque eam gloriam à corpore suo Christus prohibuit, ut pati posset. Passionem, suam gloriam existimabat. Vidimus Iesum propter passionem mortis gloriâ, & honore coronatum.

Vinculorum
Pauli magni-
fæa depradi-
catio.

2. Cor. 12.

Ibidem.

D. Thom. 1.
p. 4. 5. ar. 2.
Hebr. 2.

Quid

Quid? pati dicitur gloria, dicitur honor? Ita planè. Sic Chryl. Theophyl. & Oecumenius.

Mar. 10. Syriac. Christi ad passionem euntis hilaritas, & alacritas. Gloss. Interlin. Ioan. 17. Chryl. hom. 5. de pat. Iob.
Hinc facies eius, jam hymno dicto, aut Syriac. hymno cantato, præ gaudio erat euntis in Ierusalem, & tam celsi gressu properabat, ut ipsos præcederet discipulos. Et præcedebat discipulos suos, & stupebant. Imperterritus præibat, inquit Gloss. Interlin. aded ut discipuli mirarentur.

Hinc prope mortem dicebat: *Clarifica me, Pater, &c.* Quid ais? Miratur Chryl. Ad Crucem rapere cum praedonibus, & sacrilegis, ut execratorum hominum mortem luas, sputis pollendus, & alapis pulsandus, & hæc gloriam appellas? Multo magis ego ista gloriam putare debeo.

Hec! Fratres, Christus tam passionis amicus, nos tam inimici! Christus à conceptionis instanti gloriam corpori debitam exiit, nos nec ad momentum voluntatibus privari volumus! O eximium in nos Christi amorem! Mirantur Sancti Regem David vestes regias exuisse, & ante Arcam saltasse. Quid verò est, vestem gloriae tanto tempore deposuisse? Nihil omnino, Fratres, consolationis Christus Dominus in inferiori portione admisit: à primo instanti, ut dixi, sibi Crucem proposuit, quotidieque sic dixerim, agonizavit. *In laboribus à iuventute meâ.* D. Bonau. id est, toto tempore vitæ meæ.

Quam hinc nobis obligatio patienti! Mirum quam ægrè patiamur. Christus, iterum dico, gloriam corpori debitam mox retraxit: nos semper consolationes opramus. Christus in transfigurationis gloriâ meminit passionis: *Et dicebant excessum eius, quem completurus erat in Ierusalem.* ut hoc pacto, quasi felle ac amaritæ passionis, vel per brevem illam gloriæ dulcedinem condiret: nos passiones ipsas semper, quibus possumus delectationibus vel dulcorare, vel minuere studemus. Christus ut doctem gloriæ corpori imperitaret, montem quasi difficili gressu conscendit, sed ut pateretur, ut diximus, celerimo gressu properavit: nos, ubi aliquid pati oportet, vix pedem efferimus, ad gaudia currimus. Ad jejunia, ad vigiliâs, ad carnis mortificationes ut pigri su-

mus! ad voluptates autem ut celeres invenimur!

Duxit eos in montem excelsum, & in eo gloriam ostendit. Poterat in convalescente, aut in planitie transfigurari, sed ut patienti necessitatem ostenderet, per ascensum montis, in montis cacumine transfiguratus est: nos gloriam vellemus in planitie, nullòque labore consequi.

Dixit Apostolus nos esse Dei filios, & subdit: *Quid si filii, & hæredes, &c.* Sed audite: *Sit tamen compatimur.* Apponit conditionem sine qua non datur adire hæreditatem.

Hi omnes qui sunt, & unde venerunt? De tribulatione magnâ. Næ nobis non venientibus nec de patrà. *Apo. 7.*

Patientia, patientia, Fratres mei, opus perfectum habet, id est, ostendit perfectionem virtutis. *Iacob. 1.*

Venerunt in Marath, ibi constituit ei præcepta, & ibi tentavit eum. Ubi Philo: Est certissimum, inquit, experimentum animæ in labore, atque amaritudine. Hinc Apost.

Signa apostolatus mei facta sunt super vos in omni patientia, in signis, & prodigiis, & virtutibus. Ubi duo noranda, patientiam prædentiſſimum poni signis, evidentiſſque signum apostolatus esse: quasi innuat, nullum evidentiſſum Christi signum dari, quàm pati. Hinc S. Tereſ.

illa: Aut moriendum, aut patientium. *Tertul. 1. de fuga.*

In hunc sensum Tertull. illud dictum *fuga. censeat: Cum vos persecuti fuerint in civitate istâ, fugite in aliam; denuò scilicet persequendi, donec moriamini: q. d. Non præcipit, ut persecutiones fugiantur, sed ut potius ad persecutiones confugiantur, & quarenda. ubique occasiones patienti quærantur, donec vita finiatur, Aut patientium, aut moriendum.* *Matth. 20. Persecutionem occasio non fugienda, sed quarenda.*

O quàm ad noverat, optimèque sentiebat illa in Spec. exemplorum! Quædam pulchra facie, sed pulchrior fide, devota Deo, pia pauperibus, & elemosynis assueta, cum à piissimo Patre Deo tanquàm filia charissima percussa fuisset subito plaga lepræ, & tota facie deformata; plangentibus omnibus, qui videbant eam, ipsa sola gaudebat, gratias agens Deo. Visitans autem eam quidam Episcopus, & videns eam sic horribiliter deturpata-

tam

ram, quæ tam speciosa fuerat, & tã sancta dicebatur ab omnibus, flere cœpit, & Dei iudiciũ admirari. Illa verò ridens, interrogavit eũ, quare fletet? Respondit, quòd ex compassione non poterat à lacrymis abstinere. Inquirenti verò Episcopo, quare ipsa risisset. Respondit: Domine, si quis detineretur in carcere tali pacto, quòd nunquàm exiret, donec muri funditus corruissent, si videret muros paulatim corruiere pro sua liberatione, gauderet: unde cum anima teneatur in corporis carcere, gaudere debet, quando videt corpus suum deficere, & ad finem suum tendere, proculdubio sciens exitus sui tempus propinquare, ut ad sui Redemptoris aspectum libera revertatur.

Quid gloriam præcedit passio, quòdque per multas tribulationes oportet introire in Regnum Dei.

PUNCTUM XLVIII.

Luc 24.
Tertul. de coron. mil. c. 14.
Christus favos post sella gustavit.
1. Pet. 1.
2. Tim. 2.
Rupert. ibid.
Ius legale calvarium quod?
Apo. 1.

Nonne oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam? Tu sine passione in gloriam non tuam? Christus, inquit Tertul. favos post sella gustavit (hoc est, post resurrectionem) nec antea Rex gloriæ à cœlestibus salutatus est, quàm Rex Iudæorum proscriptus in Crucem, minoratus primùm à Patre modicum, quid infra Angelos, & ita gloria, & honore coronatus. Hoc innuit Petrus appellans Christi glorias posteriores? Pronunciatis eas, qua in Christo sunt passiones, & posteriores glorias. Glossa: id est, præcedentibus tribulationibus comparatas. Si sustinebimus, inquit Apostolus & conregnabimus. Ubi Rupert. hoc ius legale est apud cœlestem Regem, ut primùm adversa tolerentur, deinde regna cœlestia conferantur. Ego Ioannes (dilectus tamen) particeps in tribu-

A latione, & regno. Sed primùm in tribulatione, postea, in regno. Huc facit, quod observat Tertull. Jacob manibus in Crucem compositis, benedixisse duos illos filios Joseph: unde elicit, per Crucem æternam benedictionem comparari. Sic per Crucem inquirunt fieri visionem Philosophi: & per Crucem asserunt fieri visionem Theologi. Platea templi erat in rotundum, ascendens sursum per cochleam, & cœnaculum templi a se ferebat per gyrum. Ut detur intelligi, in cælum non posse conscendi nisi per cochleas, gyròsque ad vestitatum.

B Hinc filius Zebedæi sub sellis poscentibus sic rigidè, Petro autem idem met postulanti sic benignè responder Christus. Quare? Quia Petrus post sequelam per Crucis, ac Passionis imitationem, quid de se, sociisque futurum esset, interrogat: illi ante calicem, solo cognationis, ac sanguinis titulo, sedes requirunt. Nescitis, quid peratis.

C Ascendit Elias per turbinem in cælum, tu stantibus Zephyris, auræque suavi in lectica velles ascendere? Erat currus Eliæ, sed currus igneus. Per curram Crucis Christus ascendit in cælum, & in cælum ascendens manum porrigit, dicens: Si meus es, adijunge te curru. Ascende. Ubi notandum, nunquàm alias si rectè recordor, Paradisi mentionem fecisse, nisi in Cruce. Tunc hac voce usus est, cum in Cruce penderet: Mecum eris in Paradiso; quasi diceret: Video te in eodem curru, securus ascendes, &c. Hinc ubi nos legimus: Tribulationes cordis mei multiplicatae sunt; Hebræus apud Cajet. legit: Tribulationis cor meum dilatare (vel juxta alios, sursum ferri) fecerunt. Evellunt etenim tribulationes cor nostrum à terrenis affectibus, & sursum impellunt. Ita, ita est, Fratres mei: per tribulationes in cælum ascendimus.

D Ecce ascendimus Ierosolimam. Per quam viam, Domine? Per Crucem, & mortem. Et Filius hominis tradetur ad illudendum, &c. Mirum inquit Marcus: Et ipsi horum nihil intellexerunt. Verè: per pauci etenim sunt, qui intelligant, viam spinis tribulisque tribulationum consistam, esse viam, per quam ascendamus Ierosolimam cælestem.

Tertull.
Jacob cancellatus manibus benedixit filiis Joseph. Cur?

Ezech. 47.

Math. 20.

4. Reg. 2.

Elias cur per turbinem in cælum raptus.

Christus paradisi non nisi in cruce mentionem fecit.

4. Reg. 10.

Christus paradisi non nisi in cruce mentionem fecit.

Psal. 24.

Hebr.

Alij.

Tribulationis curru sursum vehitur animæ.

Matth. 10.

Mar. 30.

